

Til høringsparterne

Kontor/afdeling
Center for Tele

Dato
9. oktober 2020

J nr. 2020-10942

/sesw/glh

Høring over udkast til fire bekendtgørelser på frekvensområdet

Energistyrelsen sender hermed fire udkast til bekendtgørelser på frekvensområdet i høring.

Ændringerne består i en række forslag til tekniske tilpasninger bl.a. som følge af tre kommissionsgennemførelsesafgørelser, en række ECC-beslutninger og en ECC-anbefaling samt ændringer af bestemmelserne om tilladelsers varighed m.v. i forbindelse med implementering af teledirektivet¹, der har implementeringsfrist den 21. december 2020.

Ændringerne er indarbejdet i følgende bekendtgørelser:

- Bekendtgørelse om fastlæggelse af rammerne for anvendelse og indbyrdes prioritering af de samlede radiofrekvensressourcer (frekvensplan)
- Bekendtgørelse om anvendelse af radiofrekvenser uden tilladelse samt om amatørradioprøver og kaldesignaler m.v.
- Bekendtgørelse om tilladelser til at anvende radiofrekvenser
- Bekendtgørelse om radiogrænseflader

De tre førstnævnte bekendtgørelser foreslås at træde i kraft den 21. december 2020 pga. implementeringsfristen for teledirektivet, mens bekendtgørelse om radiogrænseflader foreslås at træde i kraft den 1. januar 2021.

Eventuelle bemærkninger til bekendtgørelserne bedes være Energistyrelsen i hænde senest den **6. november 2020 på e-mail tele@ens.dk**.

Høringssvar vil blive offentliggjort på høringsportalen på www.borger.dk efter høringen.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2018/1972/EU af 11. december 2018 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation (omarbejdning).

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Tekniske ændringer

EU-beslutninger og en ECC-anbefaling er i relevant omfang blevet indarbejdet i udkastene til bekendtgørelse om fastlæggelse af rammerne for anvendelse og indbyrdes prioritering af de samlede radiofrekvensressourcer (frekvensplan), bekendtgørelse om radiogrænseflader og bekendtgørelse om anvendelse af radiofrekvenser uden tilladelse samt om amatørradioprøver og kaldesignaler m.v.

Gennemførelsesafgørelser fra Europa-Kommissionen

Europa-Kommissionen (Kommissionen) kan træffe afgørelser om harmonisering af betingelserne for interesseredes adgang til og effektiv anvendelse af frekvenser. Kommissionen har truffet følgende afgørelser, som skal gennemføres:

- Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/590 af 24. april 2020 om ændring af gennemførelsesafgørelse (EU) 2019/784 for så vidt angår en ajourføring af relevante tekniske vilkår for frekvensbåndet 24,25-27,5 GHz,
- Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/667 af 6. maj 2020 om ændring af afgørelse 2012/688/EU for så vidt angår en ajourføring af relevante tekniske vilkår for frekvensbåndene 1920-1980 MHz og 2110-2170 MHz og
- Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/636 af 8. maj 2020 om ændring af beslutning 2008/477/EF for så vidt angår en ajourføring af relevante tekniske vilkår for 2500-2690 MHz-frekvensbåndet.

Kommissionens gennemførelsesafgørelser er indarbejdet i udkast til bekendtgørelse om fastlæggelse af rammerne for anvendelse og indbyrdes prioritering af de samlede radiofrekvensressourcer (frekvensplan).

Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/590 tilpasser vilkårene for frekvensbåndet 24,25-27,5 GHz på baggrund af resultatet af verdensradiokonferencen WRC-19.

Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/667 tilpasser vilkårene for anvendelse af frekvensbåndene 1920-1980 MHz og 2110-2170 MHz til nyeste generation af mobilteknologi, så det bliver muligt at anvende frekvensbåndet til 5G-tjenester.

Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/636 tilpasser vilkårene for anvendelse af frekvensbåndet 2500-2690 MHz til nyeste generation af mobilteknologi, så det bliver muligt at anvende frekvensbåndet til 5G-tjenester.

Harmoniseringsbeslutning/anbefaling under CEPT

CEPT er den europæiske sammenslutning af post- og teleadministrationer. I regi af CEPT udarbejder og vedtager Komiteen for Elektronisk Kommunikation (ECC) bl.a. harmoniseringstiltag på frekvensområdet for de 48 medlemslande i CEPT. ECC's

beslutninger og anbefalinger er af teknisk karakter og harmoniserer de tekniske vilkår for, hvordan frekvenser kan anvendes i CEPT-landene.

Beslutninger, som gennemføres, er:

- Revideret ECC/DEC/(05)01 om faste tjenester og ukoordinerede jordstationer i faste satellittjenester,
- Revideret ECC/DEC/(08)01 om harmoniseret anvendelse af frekvensbåndet 5875-5935 MHz til sikkerhedsrelateret ITS,
- Revideret ECC/DEC/(12)03 om harmoniserede vilkår for UWB-anvendelse (Ultra-Wideband) ombord på luftfartøjer,
- ECC/DEC/(16)02 om harmoniserede vilkår og frekvenser til BB-PPDR og
- ECC/DEC/(19)04 om harmoniseret anvendelse af frekvensbåndene 12,75-13,25 GHz og 10,7-12,75 GHz til jordstationer ombord på luftfartøjer.

ECC/DEC/(05)01 fastlægger en opdeling af frekvensbåndet 27,5-29,5 GHz til faste tjenester hhv. ukoordinerede jordstationer i faste satellittjenester. Tilladelsesfri anvendelse af frekvenser til jordstationer implementeres.

ECC/DEC/(08)01 fastlægger tekniske vilkår for anvendelse af frekvensbåndet 5875-5935 MHz til sikkerhedsrelateret ITS. Frekvensbåndet opdeles, så vej-ITS får prioritet under 5915 MHz og Urban Rail ITS (fx S-tog og metro) får prioritet over 5925 MHz.

ECC/DEC/(12)03 fastlægger tekniske vilkår for tilladelsesfri anvendelse af UWB-teknologi (Ultra-Wideband) i frekvensbåndet 6-8,5 GHz ombord på luftfartøjer. Henvi-ning til radioudstyrsdirektivet er opdateret, og der er ikke ændret i de tekniske vilkår.

ECC/DEC/(16)02 fastlægger tekniske vilkår for anvendelse af frekvenser til bredbåndstjenester til nød- og beredskabsformål (PPDR). Den er i forvejen implementeret i frekvensbåndene 450-457,5 MHz og 460-467,5 MHz og foreslås endvidere implementeret i 733-736 MHz og 788-791 MHz. For anvendelsen af frekvensbåndet 733-736 MHz til trådløse mikrofoner foreslås udløbsdatoen 31. december 2021.

ECC/DEC/(19)04 fastlægger tekniske vilkår for tilladelsesfri anvendelse af frekvensbåndene 12,75-13,25 GHz og 10,7-12,75 GHz til jordstationer ombord på luftfartøjer (AES – Aircraft Earth Stations). Vilkårene gør det muligt at anvende frekvenser, som også anvendes på jorden til radiokæde og FWA.

Den anbefaling, som indarbejdes, er:

ECC/REC 70-03 om kortrækkende radioudstyr er opdateret med en række ændringer, som er indarbejdet i udkast til bekendtgørelse om radiogrænseflader og bekendtgørelse om anvendelse af radiofrekvenser uden tilladelse samt om amatørradioprøver og kaldesignaler m.v.

Ovenfor nævnte beslutninger og anbefaling er i relevant omfang blevet indarbejdet i udkastene til bekendtgørelse om fastlæggelse af rammerne for anvendelse og indbyrdes prioritering af de samlede radiofrekvensressourcer (frekvensplan), bekendtgørelse om radiogrænseflader og bekendtgørelse om anvendelse af radiofrekvenser uden tilladelse samt om amatørradioprøver og kaldesignaler m.v.

ITU

Den internationale telekommunikationsunion afholdt den seneste verdensomspændende radiokommunikationskonference (WRC-19) i 2019. Alle beslutninger, som WRC-19 har truffet, fremgår af Final Acts.

Relevante beslutninger er indarbejdet i udkast til bekendtgørelse om fastlæggelse af rammerne for anvendelse og indbyrdes prioritering af de samlede radiofrekvensressourcer (frekvensplan) og giver mulighed for at anvende frekvenser til nye tjenester og teknologier.

Tilladelsers varighed m.v.

Bekendtgørelse om tilladelser til at anvende radiofrekvenser

Der er behov for at ændre bekendtgørelsen i forbindelse med implementeringen af det nye teledirektiv, som planlægges implementeret gennem forslag til ændringer af bl.a. frekvensloven fremsat af klima-, energi- og forsyningsministeren den 8. oktober 2020² og en række bekendtgørelser på tele- og frekvensområdet, herunder tilladelsesbekendtgørelsen.

Der foreslås i bekendtgørelsens § 1, stk. 3, indsat en bestemmelse om, at tilladelser til at anvende frekvenser på andre tekniske vilkår end harmoniserede tekniske vilkår, jf. frekvenslovens § 7 a, udstedes med en varighed på et år, medmindre der er ansøgt om en kortere varighed. Hermed fastsættes varigheden af tilladelser, der giver mulighed for at anvende frekvenser på andre tekniske vilkår end harmoniserede tekniske vilkår, til et år ad gangen for at klargøre, at den prioriterede anvendelse af harmoniserede frekvenser vil være i overensstemmelse med de harmoniserede tek-

² https://www.ft.dk/samling/20201/lovforslag/L42/som_fremsat.htm

niske vilkår, og at frekvenserne inden for kort tid skal være til rådighed for en interesseret bruger, der søger om at anvende frekvenserne på denne måde. Bestemmelsen implementerer dele af teledirektivets artikel 45, stk. 3, og artikel 49, stk. 3.

Det foreslås i bekendtgørelsens § 1, stk. 5-7, at tilladelser til at anvende frekvenser harmoniseret til brug for trådløse bredbåndstjenester som udgangspunkt skal have en varighed på 20 år. Det skal medvirke til at give aktørerne på markedet den reguleringsmæssige forudsigelighed på mindst 20 år, som kræves i teledirektivet, så de får klarhed og forudsigelighed i forhold til de regulatoriske rammer for investering i udrulning og anvendelse af ny infrastruktur. Der er undtagelsesvis mulighed for at udstede disse tilladelser med en længere varighed end 20 år, ligesom der undtagelsesvis er mulighed for at udstede tilladelserne med en kortere varighed. Disse bestemmelser implementerer dele af teledirektivets artikel 49, stk. 2 og 3.

Det foreslås i bekendtgørelsens § 4, stk. 3, at der fastsættes en række kriterier, som Energistyrelsen skal tage i betragtning i forbindelse med styrelsens afgørelse efter bekendtgørelsens § 4, stk. 2, om, at en tilladelse udstedt i medfør af frekvenslovens § 7, stk. 1, efterhånden som ansøgninger herom er modtaget, eller lovens § 12, stk. 4, på baggrund af en auktion gennemført af Energistyrelsen, ikke kan fornys. Bestemmelsen implementerer dele af teledirektivets artikel 50, stk. 2.

Det foreslås i bekendtgørelsens § 4, stk. 5, at Energistyrelsen kan forlænge varigheden af tilladelser udstedt efterhånden, som ansøgninger herom er modtaget, i medfør af frekvenslovens § 7, stk. 1, eller på baggrund af auktion eller offentligt udbud i medfør af lovens § 10, stk. 4, § 11, stk. 4, eller § 12, stk. 4, i en kortere periode, så tilladelsens varighed udløber samtidig med andre tilladelser i det samme eller andre frekvensbånd. Bestemmelsen implementerer teledirektivets artikel 49, stk. 4.

Det foreslås endelig i bekendtgørelsens § 5, stk. 1, at virksomheder skal underrette Energistyrelsen om deres planer om at udleje frekvenstilladelser helt eller delvist. Ved ændringen implementeres dele af teledirektivets artikel 51, stk. 2, der som noget nyt foreskriver, at også en virksomheds planer om at udleje frekvenstilladelser, ud over som hidtil planer om at overdrage frekvenstilladelser, i overensstemmelse med nationale procedurer skal meddeles den kompetente nationale myndighed, som skal offentliggøre disse oplysninger.

I pkt. 5 i bilaget til bekendtgørelsen foreslås, at tilladelser til at anvende frekvenser i frekvensbåndet 5925-6425 MHz udstedes eller fornys med en varighed til senest den 1. januar 2022, hvorefter tilladelserne bortfalder. Baggrunden for det er, at EU's komité Frekvensudvalget inden da forventes at vedtage en teknisk harmoniseringsafgørelse om adgang til og anvendelse af frekvenserne, som vil skulle implementeres i Danmark.

Et nyt pkt. 6 foreslås indsat i bilaget til bekendtgørelsen. Baggrunden for det er, at frekvensbåndet 6425-7125 MHz er på dagsordenen for Den Internationale Telekommunikationsunions næste verdensradiokonference (WRC-23). Det forventes, at frekvensbåndet vil blive afsat til anvendelse til enten IMT (mobilt bredbånd) eller RLAN (wi-fi). Derfor foreslås nu indført begrænset varighed for nye tilladelser til frekvenserne.

EU-implementering

Dele af teledirektivet foreslås implementeret ved bekendtgørelse om fastlæggelse af rammerne for anvendelse og indbyrdes prioritering af de samlede radiofrekvensressourcer (frekvensplan), bekendtgørelse om anvendelse af radiofrekvenser uden tilladelse samt om amatørradioprøver og kaldesignaler m.v. og bekendtgørelse om tilladelser til at anvende radiofrekvenser. Regeringens principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering er i den forbindelse overholdt, og der foretages dermed ikke overimplementering af teledirektivet.

Agil erhvervsrettet regulering

De foreslåede ændringer i bekendtgørelserne vurderes ikke at påvirke virksomhedernes mulighed for at udvikle, teste og anvende digitale teknologier og forretningsmodeller og er ikke udmøntning af en digital erhvervsrettet løsning.

Erhvervsøkonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

De foreslåede ændringer i bekendtgørelse om tilladelser til at anvende radiofrekvenser vurderes at medføre erhvervsøkonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet på mindre end henholdsvis 10 mio. kr. og 4 mio. kr. om året.

Spørgsmål vedr. høringen

Spørgsmål i forbindelse med høringen kan rettes til:

- Søren Esper Wahlgren, telefon 33 92 68 62, e-mail sesw@ens.dk
- Gitte Lüders Hansen, telefon 33 92 75 65, e-mail glh@ens.dk